

ВПЛИВ СУЧАСНОГО КІНЕМАТОГРАФУ НА РОЗВИТОК ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У ДОРОСЛИХ ЖІНОК

Ніколаєску А.В.,

*студентка кафедри психології,
ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”, м. Київ, Україна,
e-mail: nikolanahita@gmail.com*

Ковалькова Т.О.,

*к.пед.н., доцент кафедри психології,
ВНЗ “Університету економіки та права “КРОК”, м. Київ, Україна,
e-mail: TatianaKovalkova@gmail.com,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2992-922X>*

Динаміка і мінливість сучасного суспільства призводять до стрімкої трансформації традиційних уявлень про гендерну ідентичність. В сьогоденні відмінності між «чоловічим» і «жіночим» не так стираються, скільки видозмінюються, стають більш гнучкими і різноманітними, менш однозначними і нормативно заданими, змінюються стратегії гендерної самопрезентації, гендерні еталони і стереотипи. Трансформація сучасної гендерної самосвідомості людей призводить до когнітивної суперечливості, глибинних змін традиційного розуміння суті гендерної ідентичності, ускладнюючи соціально-психологічну адаптацію. Проблеми взаємин між статями часто пов'язані з неприйняттям своєї гендерної ідентичності, що зачіпає когнітивні, емоційні та поведінкові сторони особистості, часто приводячи до невротизації. Це актуалізує вивчення особливостей формування гендерної ідентичності та необхідність розробки сучасних моделей становлення гендерної ідентичності.

Гендерна ідентифікація – це процес формування гендерної ідентичності як відповідності людини певній статі, самоідентифікація з певним гендером, самовідчуття у якості чоловіка або жінки, усвідомлення і прийняття своєї чоловічої або жіночої ролі. Процес гендерного розвитку, як поєднання соціально обумовлених варіантів статевих ролей і статево-рольової поведінки, реально відбувається в контексті процесу соціалізації [1].

Гендерна соціалізація – засвоєння та відтворення притаманних певному соціальному доквіллю статево співвіднесених нормативів поведінки [2].

А. Фесенко описує декілька основних напрямків розуміння гендеру у світових дослідженнях та їх віддзеркалення в Україні. Відповідно до одного з них, гендер – це організована модель соціальних відносин між жінками та чоловіками, котра не тільки характеризує їхні стосунки у родині, але й визначає їхні соціальні відносини в суспільних інститутах [3].

Питання, що пов'язані з жіночою гендерною ідентичністю, за останні роки набули особливого значення. Постіндустріальне суспільство, в яке ми активно входимо, і притаманна йому культура, що відстоює права жінки і виступає за її рівність з чоловіком у всіх сферах, народжує тенденції, що ведуть до часткової втрати жінкою своєї гендерної ідентичності. Однією з актуальних проблем є те, що сучасне суспільство вимагає від жінки більших проявів маскулінності та андрогінності ціною втрати фемінних рис.

Для того, щоб запобігти невиправданій втраті жінкою своєї гендерної ідентичності, на нашу думку, є важливими дотримуватись таких рекомендацій:

1. Створення гендерної культури. Цей шлях пролягає через гендерну поінформованість, гендерну чуйність та вироблення асертивності в дійовому протистоянні й протиставленні статевим стереотипам.

2. Формування зрілої гендерної ідентичності. Адаптованість особистості до трансформацій, що відбуваються в гендерній культурі суспільства, зокрема, у гендерних ролях, є ознакою зрілої гендерної ідентичності.

3. Важливо на рівні країни підвищувати інститут гендерної рівності. Розрив між стереотипами і реальними обставинами, протиріччя між суспільними нормами і вимогами реальних суспільних систем гальмують розвиток нації.

4. Використання кінематографу для розвитку гендерної ідентичності у жінок. Процес становлення особистісної ідентичності завжди взаємопов'язаний зі становленням ідентичності гендерної, тому актуальними є всі умови, чинники, способи, механізми, так звані гендерні технології, що впливають на її формування. Гендерні технології сприяють створенню гендерних образів і гендерних стереотипів, і через показ, повторення, контроль домагаються їх засвоєнню в процесі соціалізації особистості.

Зазначимо, що людина гендерно соціалізується протягом усього життя, в процесі якого індивід засвоює моделі гендерної поведінки. Зріла гендерна ідентичність проявляється в адаптованості особистості до змін, які відбуваються в сучасному суспільстві, зокрема у гендерних ролях. Соціальні досягнення щодо демократизації стосунків між статями, трансформація культури супроводжуються загальною тенденцією до змін у процесах ідентифікації і соціалізації особистості, у тому числі й гендерної.

Список використаних джерел:

1. Літвінова О. В. Гендерна психологія: навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. Луганськ, 2010. 235 с.
2. Говорун Т. В., Кікінежді О. М. Гендерна психологія : навч. посібник. Київ : Видавничий центр «Академія». Київ, 2004. 307 с.
3. Гендер: реалії та перспективи в українському суспільстві : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 11-13 грудня 2003 р.). Київ : Фоліант, 2003. 300 с.